

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	305
Land:	Somalia
Kilde:	Landinfo
Titel:	Respons. Somalia: Væpnede grupper og rekruttering i sør.
Udgivet:	28. februar 2011
Optaget på baggrundsmaterialet:	7. april 2011

Respons

Somalia: Væpnede grupper og rekruttering i sør

Problemstilling/spørsmål:

- Hvem rekrutteres til væpnede grupper, og hvordan foregår rekrutteringen?
- Hvilke væpnede grupper driver i dag aktiv kamp mot overgangsmyndighetene i Sør-Somalia?

Generelt om rekruttering til væpnede grupper i Sør-Somalia

Mangeårig konflikt, skyhøy arbeidsledighet og dårlige framtidsutsikter, kombinert med manglende politisk lederskap, har gitt grobunn for framveksten av en rekke militser og voldelige ekstremistiske grupper, deriblant al-Shabaab. Det etiopiske nærværet i Somalia i 2007-2008 og overgrepene som ble begått av både somaliske og etiopiske regjeringssoldater, medvirket også sterkt til den støtten opprørsgruppene fikk i befolkningen. På tross av den etiopiske tilbaketrekkingen i januar 2009 og etableringen av den nasjonale samlingsregjeringen, fortsatte al-Shabaab og alliansen Hizb ul-Islam sin krigføring, med krav om at de fredsbevarende styrkene fra den afrikanske unionen (AMISOM) skal forlate landet. Terroranslagene mot AMISOM og myndighetsmål i Mogadishu rammer imidlertid også sivile, og radikal islam er dessuten fremmed for somaliere flest.

Støtten disse islamistiske gruppene har hatt i befolkningen er, ifølge de fleste observatører, betydelig redusert siden januar 2009. I desember 2010 ble et svekket Hizb ul-Islam oppløst og slått sammen med al-Shabaab.

Shabaab fortsetter imidlertid å lønne fattige, arbeidsledige unge menn, ungdom og barn, og de gir dem klær, mat og våpen. Flere internasjonale og somaliske observatører viser også til at indoktrinering og hjernevask brukes for å rekruttere nye tilhengere (intervjuer i Nairobi, mars 2009 og mars 2010). Ulike islamistiske organisasjoner har dessuten drevet veldedighetsarbeid i Somalia i en årrekke. De har blant annet gitt et skole- og helsetilbud til store deler av befolkningen som ikke har hatt andre tilbud. Via disse møtestedene har enkelte grupper med en annen agenda enn bare humanitær bistand fått muligheten til å spre sitt budskap. Religiøse argumenter brukes flittig i rekrutteringssammenheng, mens trusler og vold, ifølge velorienterte kilder, hverken er vanlig eller nødvendig. Ingen vil imidlertid utelukke at det kan forekomme eksempler på maktbruk (intervjuer i Nairobi, juni 2008, mars 2009 og mars 2010). De aller enkleste stedene for ekstremistene å rekruttere nye tilhengere og soldater er i

bosetningene til de internt fordrevne. Her mangler folk det aller mest nødvendige. Flere internasjonale og somaliske ressurspersoner opplyser at gruppene også rekrutterer medlemmer blant marginaliserte minoritetsgrupper som *jareer*¹ og Benadir-grupper – befolkningsgrupper som under og etter borgerkrigen var utsatt for overgrep og maktmisbruk (intervjuer i Nairobi, mars 2009, mars 2010, Shabelle.net 2011).

Samtlige av de nyankomne mannlige flyktningene Landinfo møtte i flyktningleirene i Dadaab i Kenya våren 2010, oppga frykt for rekruttering til Shabaab som en av hovedgrunnene til at de forlot Somalia. Flere var forsøkt rekruttert med løfter om penger. Ingen hadde lidd overlast, men ingen våger å motsi Shabaab.

Man vet lite om de militante islamistgruppenes indre liv. Det finnes ingen skriftlige førstehåndskilder verken på politikk, ideologi eller organisasjonsstruktur (International Crisis Group 2010), men det er like fullt klart at det fantes forskjeller mellom disse gruppene. Shabaab og Hizb ul-Islam var først og fremst splittet i synet på to sentrale forhold: nasjonalisme og klan. Mens Hizb ul-Islam framsto som nasjonalister og tilhengere av et Stor-Somalia som omfatter de etnisk-somaliskbeboede delene av Somalias naboland, har Shabaab som målsetning å etablere et nytt, globalt islamsk kalifat. Synet på klansystemet skilte også de to gruppene. Hizb ul-Islam hadde en pragmatisk holdning til klansystemet og utnyttet det, mens den ytterliggående fløyen i Shabaab ser på klanideologi som uttrykk for manglende engasjement i islam. Den mer moderate fløyen bruker derimot klansystemet, når det er formålstjenlig (International Crisis Group 2010).²

Al-Shabaab (Harakat al-Shabaab al-Mujaahidiin)

Organisasjonen var opprinnelig ungdomsvingen av den islamske rettsunionen (ICU). Al-Shabaabs ledelse og flere av medlemmene var kjent for sine svært militante og dogmatiske islamistiske holdninger. ICU kontrollerte Mogadishu og store deler av Sør-Somalia fra sommeren 2006 fram til den etiopiske innmarsjen i desember samme år. I mars 2007 innledet Shabaab og andre opprørere en storoffensiv i Mogadishu mot de etiopiske styrkene og overgangsregjeringen. I 2008 ble bevegelsen ført opp på USAs liste over terrororganisasjoner.

I 2009 tok Shabaab formelt benevnelsen *Harakat al-Shabaab al-Mujaahidin* for å understreke bevegelsens globale jihadist-identitet (International Crisis Group 2010). Al-Shabaab består etter alt å dømme fortsatt av flere fraksjoner, grupper og celler som springer ut av den opprinnelige kjernegruppen (intervjuer i Nairobi, juni 2008, mars 2009 og mars 2010). Den anerkjente Somalia-eksperten Ken Menkhaus (2008) peker også på at ulike syn på ideologi, taktikk og lederskap har bidratt til interne splittelser.

Ifølge tenketanken International Crisis Group (2010) og andre observatører tyder mye på at utenlandske jihadister fra blant annet Afghanistan, Tsjetsjenia og Pakistan, og en kjerne av lokale radikale, har fått stadig større innflytelse (intervjuer i Nairobi, mars 2010). En sentral frontfigur er den såkalte emiren Sheikh Mohamed Mukhtar Abdirahman "Abu Zubeyr", som

¹ *Jareer* er den somaliske benevnelsen på bantubefolkningen og betyr "hardt hår".

² Rosen (2010) mener imidlertid at selv om enkelte av Shabaabs medlemmer tror de slåss for "Gud og ære", er lederne langt mer pragmatiske og konflikten er alt annet enn en hellig krig; *jihad*. Bak den religiøse retorikken er også denne konflikten uttrykk for sosiale skjevheter og ønsket om politisk makt mellom rivaliserende klaner og grupper som er redde for å miste rettigheter, tilgang til bistandsmidler og politisk makt.

er Issaq fra Somaliland. Han er etter alt å dømme identisk med Sheikh Ahmed Abdi aw Mohamud “Godane”. Andre framtrepende personer er Ibrahim Haji Jama Mey’aad “al-Afghani”, Fou’ad Mohamed Khalaf “Shangole” og Hassan Abdillahi Hersi “Turki”. “Turki” var leder av Hizb ul-Islam-grupperingen Ras Kiamboni, men gikk over til al-Shabaab i februar 2010 (Ryu 2010a). Både Godane og al-Afghani styrer de Shabaab-kontrollerte områdene i henholdsvis Mogadishu og Kismayo med omland via lokale, lojale klanledere, og ifølge International Crisis Group (2010) har bevegelsen etablert en sentralisert kommandostruktur hvor de utenlandske jihadistene har den direkte taktiske og operasjonelle styringen med Godane, Shongole og Ibrahim Jama “al-Afghani” som ledere.³

Bevegelsen rekrutterer gutter i alderen 13-18 år som får 20 dollar i måneden,⁴ ringetid på mobiltelefonen og ekstrabonus på 10 dollar for hver granat som kastes mot soldater fra regjeringshæren og AMISOM (intervju med somalisk ressursperson i Nairobi, 26.mars 2009). Rekrutteringen skjer i lokalmiljøet, i bosetningene for internt fordrevne, i moskeene, på Koranskoler og andre arenaer hvor folk samles (Duhur 2011). Rekruttene får opplæring i al-Shabaabs treningsleire i bydelen Daynile i Mogadishu, i byen Ballidogle i Nedre Shabelle, og i Labatan Jirow i Baidoa-distriktet. Somaliske ressurspersoner Landinfo hadde møter med i Nairobi i mars 2009 og mars 2010 opplyste at det også forekom rekruttering i bydelen Eastleigh⁵ i Nairobi og i flyktningleirene i Dadaab.

Al-Shabaab finansierer sin virksomhet med pengegaver fra diasporaen, støtte fra vennligsinnede regimer (særlig Eritrea) og lokale forretningsmenn, gjennom almisser og til en viss grad ved å presse bidrag fra lokalbefolkningen (intervju med somalisk ressursperson i Nairobi, 26. mars 2009,). Organisasjonen har også flere nettstedet hvor de sprer sitt budskap.

Al-Shabaab omtaler sin militære ving som Usra-hæren. Ifølge ekspertgruppen som skal overvåke våpenembargoen på Somalia (UN Security Council 2008), består Shabaab-styrkene av brigadene til kommandantene Sa’ad Bin Abu Waqas, Mus’ab Ibnu Umeyr, Abu Muhsin (Aden Ayrow) og Imam Ahmed Gurey. I august 2008 opplyste talsmenn for bevegelsen at de også hadde etablert såkalte *hisba*-styrker. Dette religiøse “ordenspolitiet” skal, ifølge Shabaabs egne nettsteder, ikke bare ha fjernet veisperringer, men også stengt videokiosker og holder for øvrig oppsyn med at religiøse påbud blir fulgt (UN Security Council 2008).

³ Mukhtar Robow “Abu Mansur”, som tilhører Rahanweyne-klanen Leysan, var bevegelsens talsmann fram til slutten av mai 2009, da han ble erstattet av Sheikh Ali Mahmud Ragi “Dheere” (Hiiraan Online 2009). Ma’alin Mohamed Jiinay og Hassan Ma’alin Takow har blitt omtalt som Robows kommandanter. Robows styrker samarbeidet med andre Shabaab-enheter, blant annet en gruppe ledet av Mukhtar Timojili som opererte i Mogadishu (UN Security Council 2008). Aden Hashi Ayro ledet al-Shabaabs Mogadishu-enhet, samt styrkene i det sørlige Somalia, inntil han ble drept i mai 2008. Lederskapet for al-Shabaab i denne regionen ble da overtatt av blant andre Mukhtar Timojili, Hassan Afrah, Mahad Garadey og “Abu Qatada” (UN Security Council 2008).

⁴ Regjeringssiden rekrutterer også blant ungdom, men der er majoriteten over 18 år. Soldatene som tilhørte den islamske rettsunionen er stort sett i 30-40-årene (intervjuer i Nairobi, mars 2009). En artikkel i avisen New York Times om barnesoldater i regjeringshæren (Gittleman 2010) har vakt mye internasjonal oppmerksomhet, fordi givelandene støtter overgangsmyndighetene og treningen av soldater. FNs generalsekretærs rapport av 13. april 2010 om barn og væpnet konflikt, gjengir også påstander om at militser tilknyttet TFG har benyttet barnesoldater men i mindre omfang enn islamistene (UN 2010). Den somaliske regjeringen og generalsekretærens tidligere spesialutsending til Somalia, Ould Abdallah, har tatt avstand fra anklagene og hevder at det ikke er mindreårige i regjeringshæren.

⁵ Størstedelen av innbyggerne i denne bydelen er etniske somaliere.

Hizb ul-Islam

Hizb ul-Islam⁶ (Islams parti) ble dannet i februar 2009 av Ali Yassin Mohamed. I desember 2010 ble alliansen slått sammen med Al-Shabaab og *de facto* oppløst (Omar & Wild 2011). Alliansen besto opprinnelig av fire grupper som gikk sammen for å kjempe mot president Sheikh Sharif Sheikh Ahmed og regjeringen som ble dannet i januar/februar 2009 (Wikipedia u.å.). I februar 2010 gikk lederen av Ras Kiamboni, Hassan Abdullah Hersi "Hassan Turki", over til Shabaab, og i mai bekjentgjorde Ras Kiamboni at gruppen hadde trukket seg ut av Hizb ul-Islam (Ryu 2010a, 2010b). De fire gruppene var:

- Ras Kiamboni (Mu'askar Ras Kamboni), som har sin basis i Darood-klanene Ogaden og Majerteen.
- Dahir Hassan Aweys' ARS-Eritrea (eller Asmara-fraksjonen som den også ble kalt), som har noe støtte i Hawiye Haber Gedir Ayr-klanen.
- Jabhatul Islamiya (den islamske fronten) ledersjiktet er blant annet fra Hawiye Haber Gedir Ayr.
- Mu'askar Anole.

Alle gruppene tok del i motstanden mot det etiopiske nærværet i 2007-2008. Alliansen hadde, ifølge velorienterte observatører i Nairobi, ikke noen felles ideologisk plattform, og bar preg av å være et "bekvemmelighetsekteskap". Videre slet den med interne motsetninger og splittelser. I mai 2009 overlot den daværende lederen Omar Iman ledelsen av alliansen til Hassan Dahir Aweys, etter det mange mener var en intern maktkamp (Garowe Online 2009a).

De interne stridighetene bidro også til at alliansen ble splittet i to fraksjoner: én ledet av Dahir Aweys, og en annen ledet av den beryktede krigsherren Yusuf Mohammed Siad "Indha Adde", som kort tid før Aweys' maktovertakelse sluttet seg til regjeringssiden (Xinhua 2009). 1. oktober 2009 brøt det ut kraftige kamper mellom Hizb ul-Islam og Shabaab i havnebyen Kismayo. Kampen sto om kontrollen over byen – og de viktige inntektene handelen her gir – Hizb ul-Islam tapte, og trakk seg ut av Kismayo.

I begynnelsen av 2010 var det nye sammenstøt i Hiran-regionen. Kampene endte med at Shabaab tok kontroll over regionen. Mot slutten av 2010 ble Hizb ul-Islam drevet ut av Bay-regionen. 20. desember 2010 overga Sheikh Aweys seg, og godtok sammenslåingen av de to bevegelsene. Sammenslåingen vil styrke Shabaab i kampen mot samlingsregjeringen og AMISOM, mener analytikeren Ali Sheikh Abdi (Bloomberg 2010). Andre observatører mener derimot at sammenslåingen ikke nødvendigvis styrker Shabaab bemanningsmessig, selv om bevegelsen har fått mer våpen. De ideologiske motsetningene mellom gruppene, kombinert med manglende eller svak lojalitet til Shabaab blant de tidligere Hizb ul-Islam-soldatene, kan underbygge en slik vurdering.

Tvangsrekruttering og bruk av vold

Flere observatører har i møter med Landinfo de senere årene redegjort for at det å motsette seg Shabaabs myndighetsutøvelse kan medføre svært alvorlige reaksjoner, i verste fall død.

⁶ Gruppens navn kan også skrives Hizbul Islaami, Hizbi Islam og Hezb ul-Islam, avhengig av kilde.

Ingen kilder Landinfo har vært i kontakt med vil utelukke at Shabaab-soldater kan fremsette drapstrusler i forbindelse med rekruttering, men ingen kan dokumentere drap.

Frykt bidrar til at de færreste, om noen, våger å motsette seg rekruttering ansikt til ansikt med medlemmer av Shabaab. Man forsøker å vinne tid, og de som kan forlater hjemstedet for å unnsnippe. Selv om bakgrunnen for en del drap på unge menn i Mogadishu er ukjent, er ryktene nok til å skape utbredt redsel for konsekvensene av å motsette seg Shabaab.

Det er etter alt å dømme heller ingen enhetlig praksis i områdene Shabaab kontrollerer i Sør- og Sentral-Somalia. Lokale forutsetninger og forholdet mellom bevegelsen og de lokale klanene skaper ulike mønstre.

Informasjon formidlet via diplomatiske kilder i Nairobi kan eksempelvis indikere at tvangsrekruttering kan være et problem i områder hvor Murusade, Duduble og Galjel-klanene holder til. Disse klanene støtter Shabaab, og det er derfor grunn til å anta at klanenes eldre vil samarbeide med Shabaab. De som ikke vil slutte seg til bevegelsen, kan dermed ha større vansker med å unnsnippe rekruttering, enn i områder hvor det ikke er et slikt forhold mellom Shabaab og den lokale klanen (e-post, diplomatisk kilde, 22. desember 2010).

For øvrig tyder ikke rapporteringene i somaliske media hittil på at Shabaab (eller den tidligere Hizb ul-Islam-ledelsen) presser soldater fra Hizb ul-Islam til å videreføre sitt engasjement under Shabaabs banner. Utstrakt og systematisk voldsbruk i rekrutteringsøyemed er dessuten neppe sanksjonert av Shabaabs ledelse på lokalt eller sentralt nivå, fordi det ville undergrave bevegelsens autoritet og legitimitet. Flere av Landinfos samtalepartnere i mars 2010 pekte imidlertid på at det finnes eksempler på Shabaab-soldater som ustraffet har opptrådt både som dommer og bøddel overfor sivile som har brutt bevegelsens forordninger.

Avhopp fra væpnede grupper

Også avhopp kan medføre døden, ifølge observatører. Risikoen for å bli funnet er stor, for al-Shabaab har et velfungerende etterretningsnettverk, lokalsamfunnene er gjennomsiktede og nykommere blir lagt merke til (intervjuer i Nairobi, juni 2008, mars 2009 og mars 2010).

På spørsmål om represalier ved avhopp fra andre militser og opprørsgrupper, opplyste flere somaliske ressurspersoner Landinfo møtte i Nairobi i mars 2009 at det kan variere, avhengig av type milit. Uansett er det først og fremst avhoppernes familier som stilles til ansvar. Militene som styres av foretningsinteresser vil sørge for at familien betaler en erstatning til militsen hvis sønnen stikker av, mens de religiøst motiverte gruppene kan reagere langt sterkere, også med bruk av vold. Når det gjelder klanmilitser (som også kan være militser betalt av foretningsmenn), forventes det at man deltar, men bruk av vold eller trusler i forbindelse med rekruttering er ikke vanlig eller nødvendig. Lojaliteten til klanen stikker dypt, og det er utbredt å se det som en selvfølge at man deltar. Trekker man seg fra slike militser, er det klanens eldre man står ansvarlig overfor. I slike tilfeller er voldelige straffereaksjoner, ifølge somaliske ressurspersoner, lite trolig (intervjuer i Nairobi, juni 2008 og mars 2009). Avhopp fra militser som ledes av krigsherrer kan derimot, ifølge samme kilder, medføre en viss risiko for voldelige reaksjoner.

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet, Utlendingsnemnda og Justis- og politidepartementet til enhver tid har behov for kunnskap om for å kunne løse

sine oppgaver. Landinfos rapporter og temanotater er basert på opplysninger fra både offentlige og ikke offentlige kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder. Kilder som av ulike grunner ikke ønsker å bli offentliggjort, er ikke nevnt ved navn.

En respons er et svar på konkrete spørsmål og problemstillinger som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema eller et spørsmål, men skal gi svar på de konkrete spørsmålene som er stilt, og ellers inneholde det som til enhver tid trengs av bakgrunnsinformasjon.

Opplysningene som blir lagt fram i responsene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som responsene omhandler.

Referanser

Skriftlige kilder

- Duhur (2011, 29. januar). Shabaab oo Aragtadoda ku so aruurtay in ay Askareyaan ardeyda Dugsiyada Qur'aanka [Shabaab rekrutterer fra Koranskoler]. *Duhur.com*. Tilgjengelig fra <http://www.duhur.com/shabaab-oo-aragtadoda-ku-so-aruuray-in-ay-askareyaan-ardeyda-dugsiyada-quraanka/> [lastet ned 28. februar 2011]
En engelsk oversettelse er tilgjengelig hos Landinfo.
- Garowe Online (2009a, 26. mai). 7 killed in violence, Aweys crowned Hizbul Islam chief. *Garowe Online*. Tilgjengelig fra http://www.garoweonline.com/artman2/publish/Somalia_27/Somalia_7_killed_in_violence_Aweys_crowned_Hizbul_Islam_chief.shtml [lastet ned 28. februar 2011]
- Garowe Online (2009b, 12. mai). Somalia: Foreign fighters are 'our Muslim brothers': Al Shabaab. *Garowe Online*. Tilgjengelig fra http://www.garoweonline.com/artman2/publish/Somalia_27/Somalia_Foreign_fighters_are_our_Muslim_brothers_Al_Shabaab.shtml [lastet ned 28. februar 2011]
- Gettleman, J. (2010, 13. juni). Children carry guns for a U.S. ally, Somalia. *The New York Times*. Tilgjengelig fra http://www.nytimes.com/2010/06/14/world/africa/14somalia.html?_r=2&pagewanted=1&partner=rss&emc=rss [lastet ned 28. februar 2011]
- Hiiraan Online (2009, 21. mai). Al-Shabah [sic] spokesman resign. *Hiiraan Online*. Tilgjengelig fra http://www.hiiraan.com/news2/2009/May/al_shabah_spokesman_resign.aspx lastet ned 28. februar 2011]
- International Crisis Group (2010, 18. mai). *Somalia's divided islamists*. Nairobi/Brussels: International Crisis Group. Tilgjengelig fra <http://www.crisisgroup.org/~media/Files/africa/horn-of-africa/somalia/B74%20Somalias%20Divided%20Islamists.ashx> [lastet ned 28. februar 2011]
- Menkhaus, Ken (2008, 3. september). *Somalia: A country in peril, a policy nightmare*. Washington DC: ENOUGH. Tilgjengelig fra

http://www.enoughproject.org/files/publications/somalia_rep090308.pdf [lastet ned 28. februar 2011]

- Omar, Hamsa & Wild, Franz (2010, 20. desember). Somalia's two biggest islamist militia groups say they agree to combine. *Bloomberg*. Tilgjengelig fra <http://www.bloomberg.com/news/2010-12-20/somalia-s-two-biggest-islamist-militia-groups-say-they-agree-to-combine.html> [lastet ned 28. februar 2011]
- Rosen, Nir (2010, 20. august). Somalia's al-Shabab: A global or local movement? *Time*. Tilgjengelig fra <http://www.time.com/time/world/article/0,8599,2010700,00.html> [lastet ned 28. februar 2011]
- Ryu, Alisha (2010a, 9. mars). Senior islamist leader assassinated in Somalia. *Voice of America*. Tilgjengelig fra <http://www1.voanews.com/english/news/africa/east/Senior-Islamist-Leader-Assassinated-in-Somalia-87120337.html> [lastet ned 28. februar 2011]
- Ryu, Alisha (2010b, 13. mai). Somalia's powerful Hizbul Islam insurgent group splits. *Voice of America*. Tilgjengelig fra <http://www.globalsecurity.org/military/library/news/2010/05/mil-100513-voa12.htm> [lastet ned 28. februar 2011]
- Shabelle.net (2011, 23. januar). Shabaabka Marka oo sheegay in dhalinyaro faraban ay kusoo biireen [Shabaab-administrasjonen i Merka opplyser at de får våpen og rekrutter fra Benadir-klanene]. *Shabelle.net*. Tilgjengelig fra <http://shabelle.net/article.php?id=2290> [lastet ned 28. februar 2011]

En engelsk oversettelse er tilgjengelig hos Landinfo.

- UN Security Council (2008, 10. desember). *Report of the monitoring group on Somalia pursuant to Security Council resolution 1811 (2008)*. New York: UN Security Council. Tilgjengelig fra <http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/Somalia%20S2008%20769.pdf> [lastet ned 28. februar 2011]
- UN Security Council (2010, 13. april). New York: Security Council. *Children and Armed Conflict*. Tilgjengelig fra <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N10/311/28/PDF/N1031128.pdf?OpenElement> [lastet ned 28. februar 2011]
- Wikipedia (u.å.). *Hizbul Islam* (sist endret 3. februar 2011). Tilgjengelig fra http://en.wikipedia.org/wiki/Hizbul_Islam [lastet ned 28. februar 2011]
- Xinhua (2009, 17. mai). Senior Islamist insurgent commander defects to Somali gov't. *Xinhua*. Tilgjengelig fra http://news.xinhuanet.com/english/2009-05/17/content_11389137.htm [lastet ned 28. februar 2011]

Muntlige kilder

- Diplomatisk kilde, e-post, 22. desember 2010
- Internasjonal organisasjon, e-post, 3. juni 2009
- Representanter for internasjonale organisasjoner. Intervjuer i Nairobi, juni 2008, mars 2009 og mars 2010.

Respons Somalia: Væpnede grupper og rekruttering i sør

- Somaliske ressurspersoner. Intervjuer i Nairobi, juni 2008, mars 2009 og mars 2010.
- Somaliske flyktninger. Intervjuer i Dadaab-leirene i Kenya, 22.-24. mars 2010

© Landinfo 2011

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.